

ТАКТИКА ПРЕД'ЯВЛЕННЯ ДЛЯ ВПІЗНАННЯ

К.О. Пуятіна.,

студентка 5 курсу юридичного факультету

Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Залежно від особливостей об'єкта, тотожність якого передбачається встановити, тактика слідчого в процесі пред'явлення для впізнання має свою специфіку.[3.173с.] Пред'явлення для впізнання людини проводиться у випадках:

- коли допитаний заявляє, що з людиною, про яке він дав показання, не знайомий, але бачив його, пам'ятає й може впізнати;

- коли допитаний повідомляє про кого зі своїх знайомих, але останній показання заперечує й затверджує, що допитаний йому не відомий;

- коли необхідно встановити людину, що не має документів або ту людину яка пред'явила документи, дійсність яких викликає сумнів;

Пред'явленню для впізнання повинно передувати виконання процесуальних і деяких допоміжних дій:

- а) попередній допит особи, яка впізнає;
- б) підбір об'єктів, серед яких необхідно провести впізнання;
- в) визначення місця і умов пред'явлення;
- г) визначення необхідного комплексу науково-технічних засобів.

Під час допиту перед пред'явленням для впізнання з'ясовують: а) місце, час, спосіб та інші обставини злочину; б) прикмети особи, яку впізнають (найчастіше злочинця), ознаки його одягу, а також ознаки речей чи інших об'єктів.

Встановлюється, [3.]що слідчий до проведення впізнання повинен допитати свідка, потерпілого, підозрюваного, обвинуваченого про зовнішній вигляд і прикмети чи ознаки об'єкта, а також про обставини, за яких вони бачили цей об'єкт. Залежно від об'єктів, що підлягають впізнанню, допит, який передує впізнанню, має деякі особливості.

Допит, який передує впізнанню живих осіб, повинен бути спрямований на з'ясування: а) обставин, за яких впізнаючий бачив особу в зв'язку із злочином; б) зовнішності і прикмет цієї особи; в) психологічного стану впізнаючого; г) його фізіологічного і психічного стану (зір, слух, особливості пам'яті тощо).

При з'ясуванні обставин, за яких свідок бачив ту чи іншу особу в зв'язку з злочинною подією, слідчий повинен допитати його і про місце спостереження (точне місце знаходження, розташування відносно інших об'єктів, де саме це відбувалося — у приміщенні, на вулиці, в лісі тощо). Слід установити, на якій відстані і протягом якого часу свідок спостерігав

об'єкт, яка була погода, освітлення; в якому стані перебував злочинець (стояв, сидів, рухався чи перебував у стані спокою). Ці обставини слід з'ясовувати в першу чергу, оскільки може виявитися, що свідок у міру певних об'єктивних чи суб'єктивних факторів не міг правильно і повністю сприймати ті чи інші зовнішні прикмети.

При з'ясуванні зовнішності і прикмет особи, яка підлягає впізнанню, слідчий повинен детально допитати свідка про загальні й характерні її риси. При цьому необхідно користуватися даними словесного портрету, але в загальновживаних виразах. Слід детально допитувати щодо зросту, будови тіла, віку, типу обличчя, кольору, волосся, шкіри і особливих прикмет (шрами, родимки, бородавки тощо). [2. 285с.] Під час допиту, який провадиться з метою з'ясування зовнішніх прикмет злочинця, можливе використання науково-технічних засобів і способів, що полегшують складання словесного портрету. До них належать виготовлені мальовані портрети, різноманітні фотороботи.

Необхідно також детально з'ясувати в свідка, як був одягнений злочинець (форма, фасон, колір одягу, його загальний вигляд), чи не був свідок у стані переляку, душевного хвилювання й момент спостереження, що могло спричинити перекручення ним дійсності, перебільшення баченого. Крім цього, слідчий має встановити тип і особливості пам'яті впізнаючого, а у випадках пред'явлення для впізнання за голосом — його тембр, висоту, силу і особливості (хрипкість, шепелявість, місцеву говірку тощо).

Особу, яка підлягає впізнанню, пред'являють впізнавачу разом з іншими особами тієї самої статі (не менше 3-х), які не мають різких відмінностей у зовнішності і одязі, а предмети — в числі інших однорідних предметів.

Підбір об'єктів для проведення впізнання викликає ряд труднощів, наприклад, коли треба підібрати схожих за зовнішніми прикметами осіб чи унікальних предметів. Той, кого впізнають, і пред'явлені особи повинні

бути приблизно одного віку і схожими в загальних рисах (зріст, будова тіла, волосяний покрив голови, його колір, тип обличчя тощо).[1.199с.] Об'єкт впізнання має бути в одязі, який не відрізняється від того, що був на ньому в момент спостереження його впізнаючим. Інші особи, серед яких його пред'являють для впізнання.

Застосування у пред'явленні для впізнання науково-технічних засобів — одна з важливих умов, що забезпечують ефективність його проведення, фіксації ходу і результатів. Ці засоби складаються з кіно-, фотоапаратів, магнітофона тощо. Використання їх залежить від виду впізнання, ознак об'єкта, що підлягає впізнанню, та інших даних.ож повинні не мати різких відмін в одязі

Регламентація пред'явлення для впізнання в чинному кримінально-процесуальнїве кодекс дає основу для вірного вирішення питань про відмежування цієї слідчої дії від інших. Цьому ж служать розроблені криміналістикою процесуальні правила проведення впізнання. Вони відіграють важливу роль при вирішенні багатьох питань впізнання.

Список літератури:

- 1.Салтаєвський М.В. Криміналістика. Підручник: -Х: Кон СУМ, Основа,1999-607с.199-201
- 2.Криміналістика: Підручник Н.П. Яблоков –М: Юристь, 2001 -398с. 284-286
3. Кримінально-процесуальний кодекс України –Х.: Одіссей, 2007. с. 172-176

Науковий керівник: А.Ф. Волобуєв